

Združenie sudcov Slovenska
Štúrova 29, 041 78 Košice
IČO: 31932169

Stanovisko Združenia sudcov Slovenska

Dňa 2.7.2018 bola realizovaná tlačová konferencia predstaviteľov politických strán SaS, OĽANO, hnutia SME RODINA a mimoparlamentnej strany SPOLU k rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava I o žalobe na ochranu osobnosti navrhovateľky JUDr. Ayše Pružinec Erenovej (sudkyne) proti JUDr. Alojzovi Baránikovi (poslanec Národnej rady SR).

Dôrazne protestujeme proti organizovaniu uvedenej tlačovej konferencie v období existencie neprávoplatného rozhodnutia prvostupňového súdu **i prezentovanému stanovisku**, že neprávoplatné rozhodnutie súdu (o priznaní satisfakcie za nemajetkovú ujmu) je zastrášaním opozície, lebo obsahove poslanec parlamentu môže kohokoľvek dourážať, poškiniť jeho meno, obviňovať aj z vraždy bez existencie jediného dôkazu.

Organizovanie uvedenej tlačovej konferencie i prezentovaný názor **spĺňajú kritériá o porušení sľubu poslanca** národnej rady dodržiavať ústavu a ostatné zákony.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že súčasťou ústavného stavu je aj právny názor ústavného súdu vyslovený v odôvodnení rozhodnutia (**napr. II. ÚS 32/1997**).

Platí, že aj keď poslanci vykonávajú svoj mandát podľa svojho svedomia a presvedčenia (**čl. 73 ods.2 ústavy**) **nezbavuje ich** to povinnosti dodržiavať zákon (za ktorý sa v materiálnom zmysle považuje judikatúra súdov), čo nevyplýva len z čl. 2 ods.2 ústavy, ale ku ktorej sa **výslovne zaviazali** svojim sľubom (**čl. 75 ods.1 ústavy**), v ktorom je obsiahnutá i **povinnosť** rešpektovať **princípy** právneho štátu.

Jedným z dôležitých subprincípov právneho štátu je rešpektovanie právoplatného rozhodnutia súdnej moci i zákonodarnou mocou, aj keď nesúhlasí s rozhodnutím, lebo je to nevyhnutná podmienka pre dôveru verejnosti v súdnictvo i v právny štát, kde platí, že právo je jediným možným prostriedkom riešenia sporov (aj politických), pričom **ústavnými princípmi sú aj** princíp rovnosti (zákaz diskriminácie), zvrchovanosti ústavy a zákonov, ochrany ľudských práv a základných slobôd (**napr. PL ÚS 7/2017, I. ÚS 575/2016 a súvisiaca judikatúra ESEP**).

Ústava priznáva ochranu pred postihom za uplatnenie základného práva (čl. 12 ods.4 ústavy), ktorým je aj právo každého občana podať žalobu na súd (čl. 46 ods.1 ústavy obsahovo zhodný s čl. 6 ods.1 záväzného Dohovoru).

Je zrejmé, že akékoľvek útoky (výhrady) na sudcu za podanie žaloby je porušením ústavného zákazu spôsobovať mu ujmu alebo ho poškodzovať za uplatňovanie základného práva na prístup k súdu, ktoré je neodňateľné a nezrušiteľné (čl. 12 ods.1,2,4 ústavy).

Základným právom občana (čl. 50 ods.2 ústavy) je i **princíp prezumpcie nevin**y (neobmedzuje sa len na trestné konanie), ktorý sa vzťahuje na národnú radu v rovnakej miere, ako na ktorýkoľvek iný štátny orgán, takže ani ústavný činiteľ (t.j. i poslanec NR SR) nie je oprávnený vysloviť, či rozhodnúť o vine ešte predtým, ako ju vyslovil príslušný súd právoplatným odsudzujúcim rozsudkom (**napr. PL ÚS 12/98, I. ÚS 54/2001**).

Je nespochybniteľné, že proti sudkyňi ani nezačalo trestné stíhanie za tvrdené prijímanie úplatkov (páchanie korupcie), ako to verejne vyhlásil poslanec parlamentu, takže ani nemohol súd právoplatne rozhodnúť o jej vine a treste.

Bezpodmienečne sa musí rešpektovať i obsah medzinárodných dokumentov (odporúčaní) upravujúcich otázky nezávislosti súdnictva a sudcov, keďže majú primeranú mieru **právnej relevancie** podľa čl. 1 ods.2 ústavy (**PL ÚS 27/2015**).

Z týchto dokumentov (rezolúcia VZ OSN z roku 1985, stanoviská tzv. Benátskej komisie, Výboru ministrov Rady Európy, Poradnej rady Európskych sudcov) vyplýva zásadná skutočnosť (**záväzok**), že **pri komentovaní rozhodnutí sudcov sa aj zákonodarná moc musí** vyhnúť kritike, ktorá by podkopávala nezávislosť a dôveru verejnosti v súdnictvo, musí sa zdržať akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo spochybniť ich ochotu dodržiavať rozhodnutia sudcu (okrem vyjadrenia zámeru podať opravný prostriedok), ochraňovať súdne konanie pred nadmerným tlakom, nepripustiť tlaky priame alebo nepriame z akéhokoľvek dôvodu alebo miesta a nevhodné zasahovanie do súdneho procesu.

Realizácia tlačovej konferencii politikmi v období pred rozhodnutím odvolacieho súdu preukazuje **neprípustnú** výraznú snahu opozície účinne **pôsobiť na rozhodovanie súdu** vytváraním nepriameho tlaku v prospech neúspešného kolegu v súdnom spore.

Z uvádzaných skutočností vyplýva neprípustný **postih sudkyne** za podanie žaloby na súde (realizácia ústavou garantovaného základného práva), **nerespektovanie** právne významných záverov medzinárodných dokumentov týkajúcich sa nezávislosti súdnictva sudcov **i porušovanie** poslaneckého sľubu zahrňujúceho povinnosť dodržiavať ústavné princípy právneho štátu (ochranu nezrušiteľných ľudských práv a základných slobôd), čo vo svojom dôsledku **reálne naznačuje účelové presadzovanie politických záujmov** opozičných strán porušením základných práv občana, čo je vždy ohrozením demokracie a základom nástupu totality.

Košice 10.7.2018

JUDr. Juraj Sopoliga
prezident Združenia sudcov Slovenska